

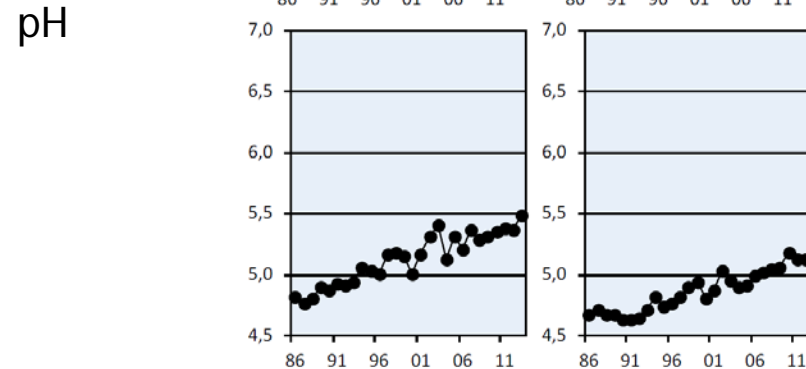
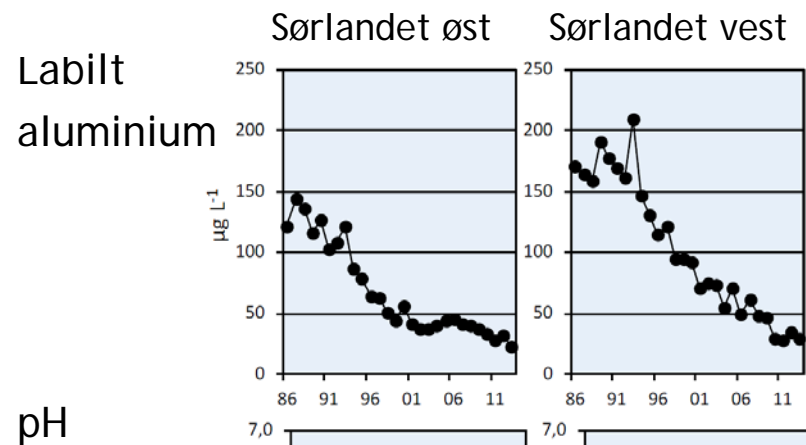
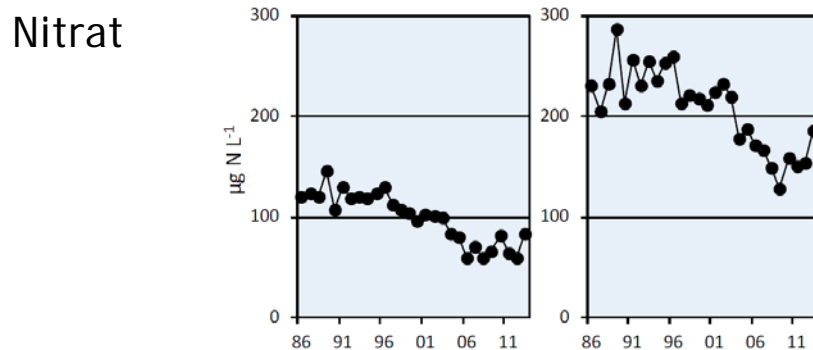
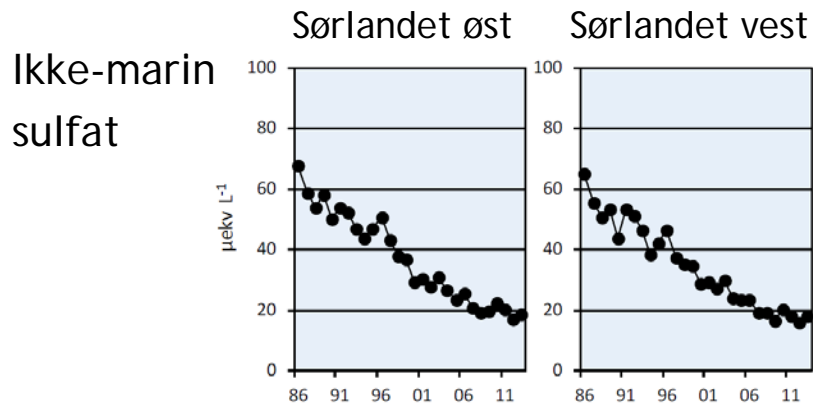

Status for kalking av lakseelver i Agder og planer framover

Hanne Hegseth, Kristiansand, 3. november 2014

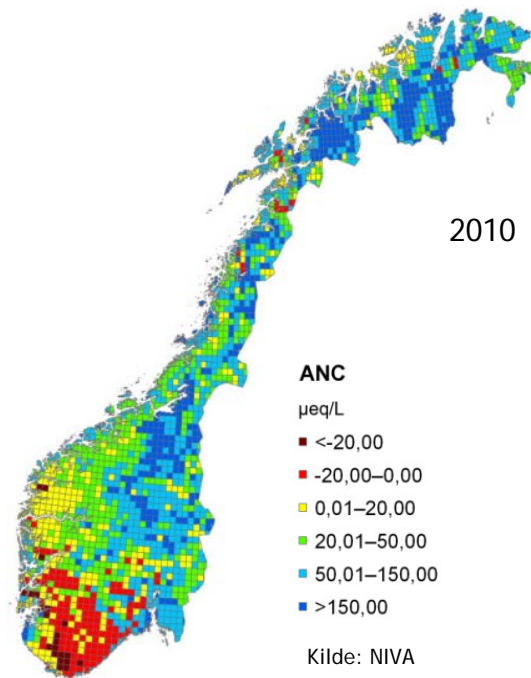
Forsuringsutviklingen på Sørlandet

Kilde: Miljødirektoratet/NIVA

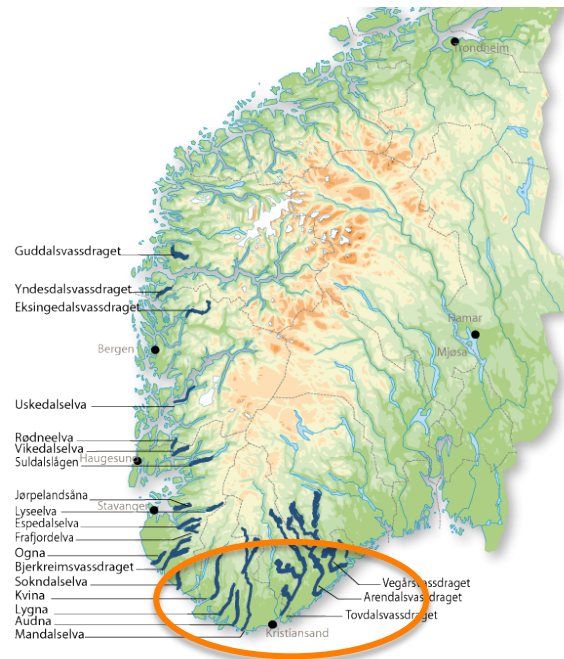
Forsuringssituasjonen i Norge

- Minst 8 % av Norges areal antas å ha forsuringsskader for overflatevann i dag, og Sør- og Vestlandet er hardest rammet
- Bedringer i forsuringssituasjonen framover forventes å gå sakte

Kalkede laksevasdrag i Norge

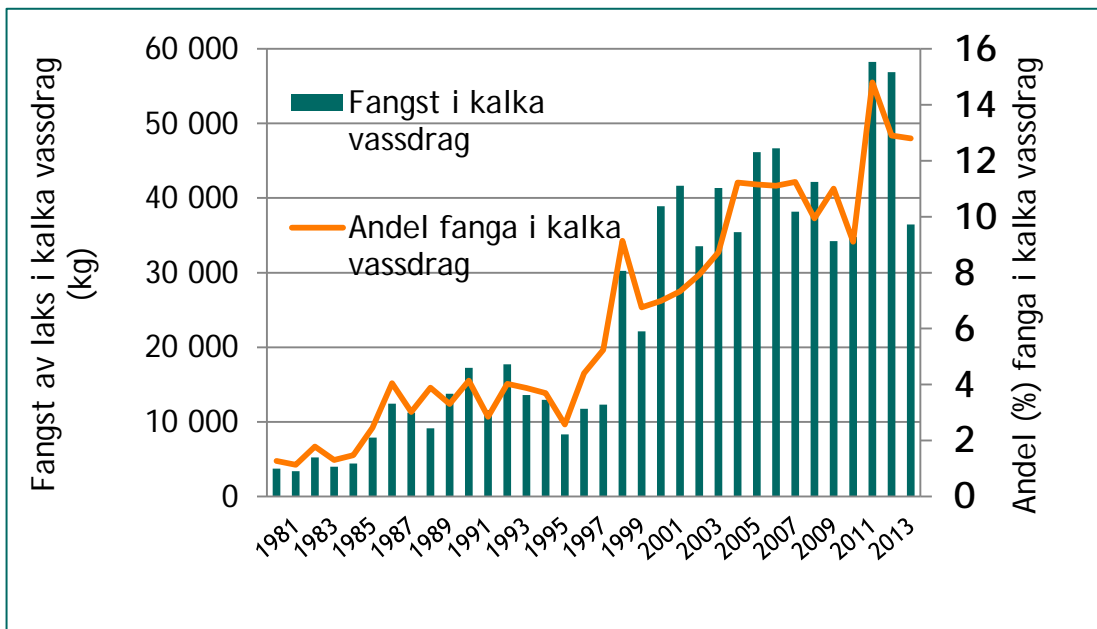
- I dag kalkes 21 laksevasdrag i Norge, hvorav sju ligger i Agder:
 - Vegårsvasdraget
 - Arendalsvasdraget
 - Tovdalsvasdraget
 - Mandalsvasdraget
 - Audna
 - Lygna
 - Kvina

Overvåking av kalkede laksevasdrag

- Vannkvalitet, ungfisktettheter, bunndyrfauna og vannvegetasjon overvåkes
- Noen resultater fra overvåkingen i Agder i 2013:
 - Forsuring er fortsatt et problem på ukalkede strekninger
 - pH-målene for kalkede deler av vassdragene er stort sett nådd, men det er noen unntak
 - Stor variasjon i tetthet av laksunger mellom vassdragene (8-23 eldre per 100 m²), og lave tettheter av ørretunger i alle vassdragene (1-4 eldre per 100 m²)

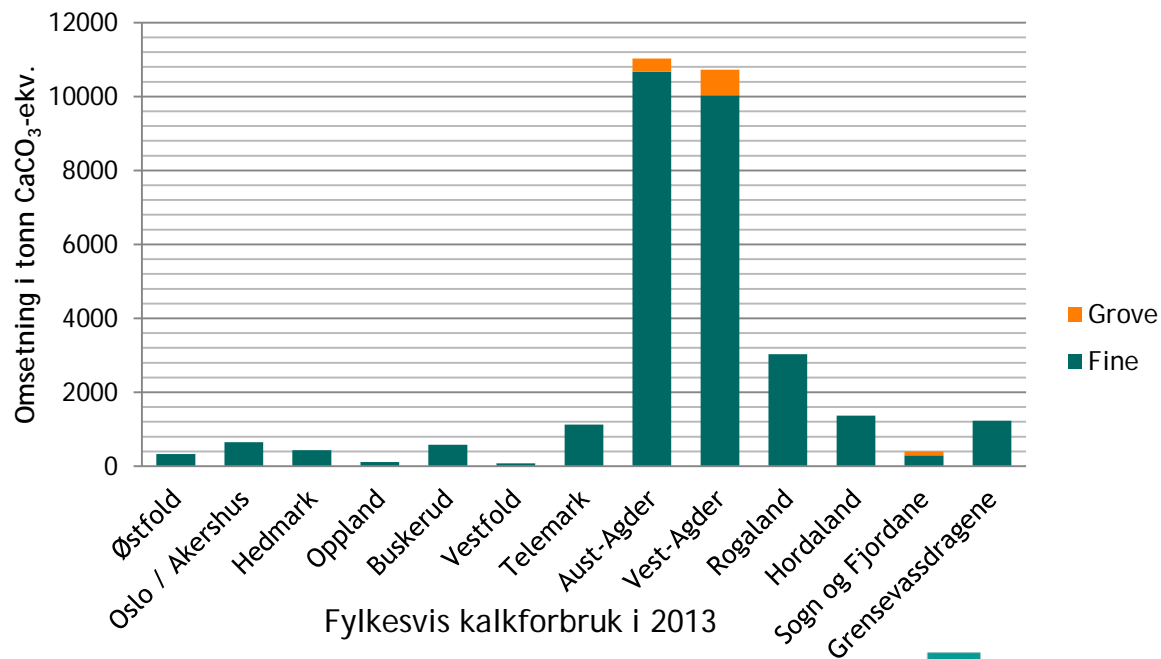
Laksefangster i kalkede vassdrag

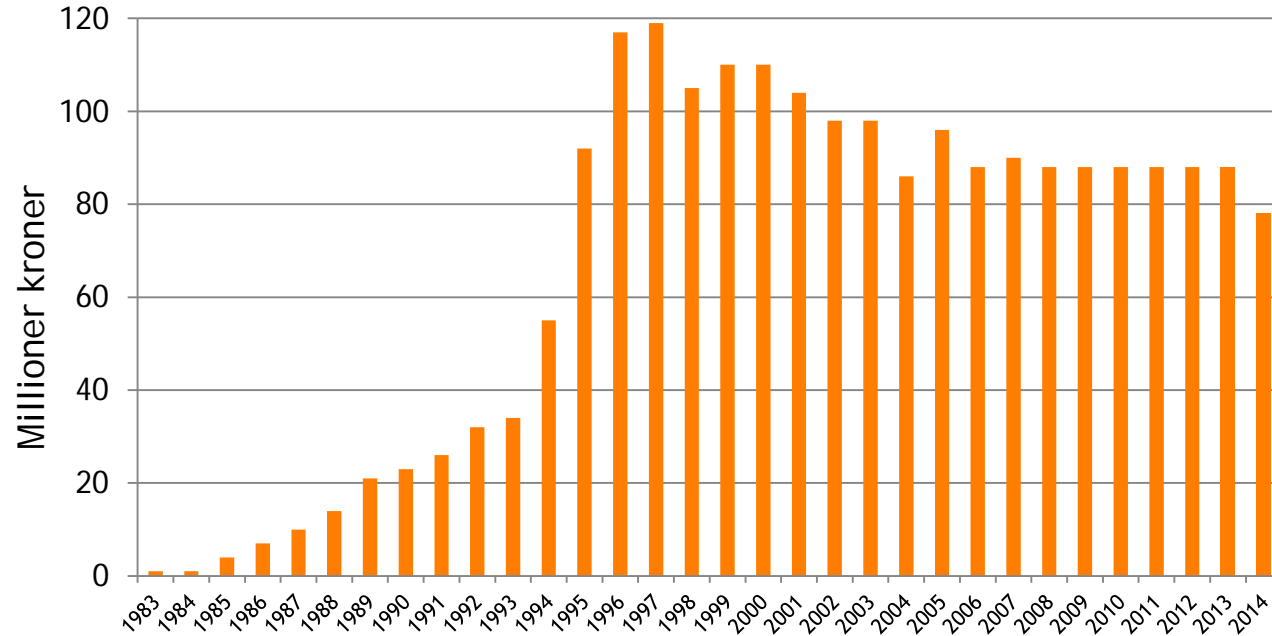
De siste tre årene er det tatt 11-18 tonn laks årlig i de kalkede vassdragene i Agder

Kalkforbruk

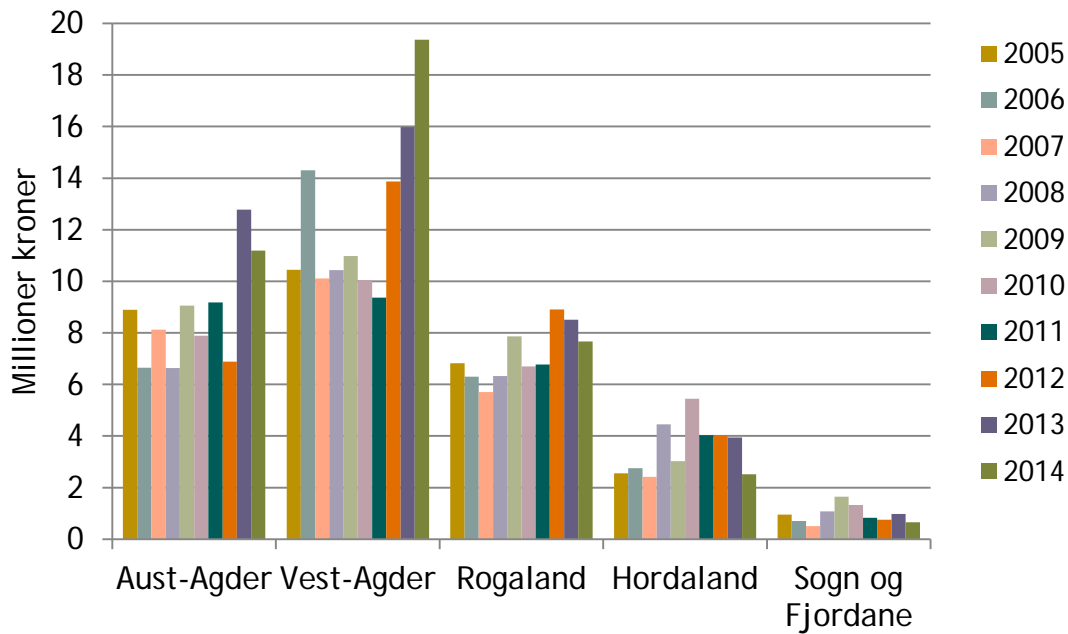
- Årlig brukes ca. 40 000 tonn kalk på landsbasis, hvorav ca. 60 % i Agder

Totale bevilgninger til kalking

Bevilgninger til kalkede laksevasdrag

- Ca. 27 mill. kr brukes årlig på kalking av laksevasdrag i Agder

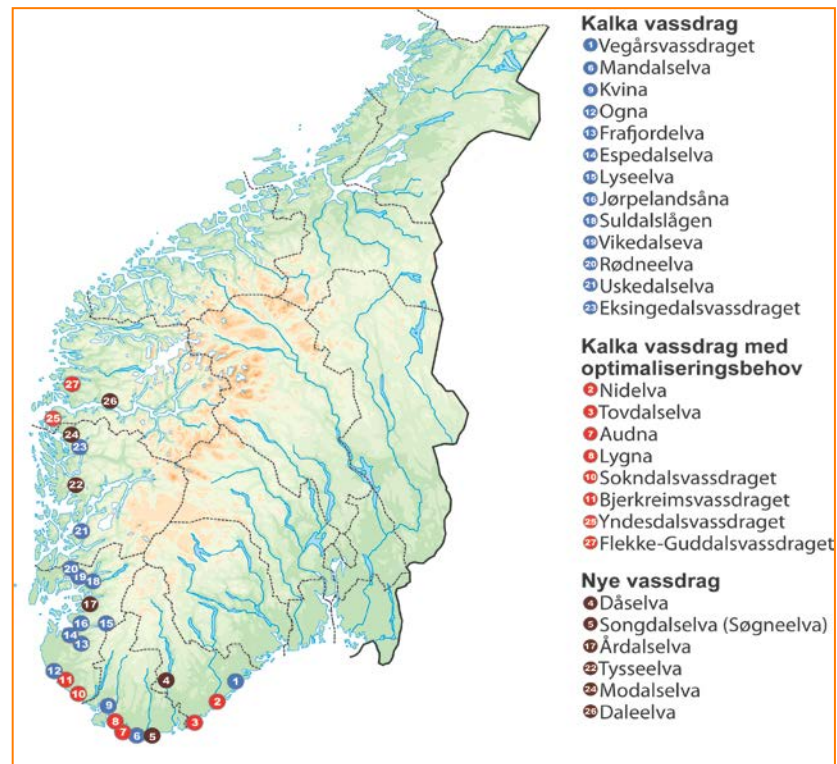
Nasjonal handlingsplan for kalking

- «Plan for kalking av vassdrag i Norge 2011-2015» legger føringer for nye kalkingstiltak
- Forslag til ny plan for perioden 2016-2020 legges ut på høring i desember 2014

Prioriteringer i laksevasdrag

- Videreføre eksisterende prosjekter, så lenge det er et kalkingsbehov
- Optimalisere kalkingen i åtte kalkede vassdrag
- Starte kalking i seks nye vassdrag

Optimaliseringsprosjekter i Agder

- **Audna** - ekstra doserer i hovedelva og ny doserer i sideelva Ertseidbekken
- **Tovdalsvassdraget** - legge ned to doserere og sette opp én ny, samt ny doserer i sideelva Monebekken
- **Arendalsvassdraget** - ekstra doserer i hovedelva og ny doserer i sideelva Songebekken
- **Lygna** - ny doserer i sideelva Møska

Nytt prosjekt under oppstart i Agder

- Dåsåna (sidevassdrag til Otra)
 - Kalking primært for bleka (ferskvannslaks), men kalkingen vil også bidra til bedre vannkvalitet på anadrom strekning i Otra
 - 4,5 mill. kr til kalkdoserer i Dåsåna ble bevilget i desember 2012
 - Status: Det jobbes med anskaffelse av kalkdoserer

Nye vassdrag som er aktuelle for kalking i Agder

- **Songdalselva (Søgneelva)**
 - Laksen er i ferd med å reetablere seg, men vannkvaliteten er ustabil og sure episoder om våren kan redusere overlevelsen hos smolt
 - Kalkingsplan skal lages
- **Sireåna**
 - Vannkvaliteten er for dårlig til at laksen kan gjennomføre sin livssyklus
 - Kalkingsplan er laget
 - Vassdraget er regulert, og en forutsetning for kalking er at vannføringen på øvre del av lakseførende strekning økes

www.miljodirektoratet.no